

PROLOGVS IN VITAM BE.
ATI PATRIS NOSTRI GODEHAR.

DI EPISCOPI HILDENES-
HEIMENSIS.

Arnoldus
viza scri-
ptor.

SVmmæ reuerentiaæ decore venerando Domino meo & Magistro Menghardo, toto semp̄ deuotionis studio colendo Arnoldus spiritu & corpore modicus, quicquid p̄ plurali subiectionis debito iure proprius, Historia de vita & institutione beatæ memorię Patris ac Pastoris nostri Godehardi Episcopi scripturus, inter spem & metum anxious diu multumque deliberando dubitaui; quia me ad eam arduum ac præclarum opus imparem, minusque idoneum, non ignoraui. Nam, quantum spe & delectatione virtutum, quas per illum Dominus ostendit, delectatus aduocabar, tantum multiplici propriæ negligentiaæ conscientiâ & metu territus, retrahabar; donec tandem præceptorum ac fratum, maximèque beati viri & veri Dei cultoris Athelberti Abbatis nostri iussis, partim sponte, partim inuitus, obediens tale fastigium attingere tentaui; tuæque clementiæ, O Præceptor nobilis, secretius offerendum æstimaui; apud quem & pro erratis facilis locus esset veniæ, & pro demendis vel addendis, promptior, & non suspecta benignitas cautelæ; vel saltem indiffamata celeritas taciturnitatis æternæ. Nec etiam, Pater venerabilis, aut dedignando

mi-

mireris, aut admirando dedigneris, quod tu solus ex
 generali Pontificum, Abbatum, ac Doctorum Col-
 legio, quasi ad meæ nugacitatis inspectionem specia-
 liter eligaris. Cum & hoc prudès prædicti monitoris,
 & impulsoris meâ industriâ prouiderit; maximè, quia
 tibi pro fidei & dilectionis tuæ merito, eiusdem Pa-
 tris nostri vita, & ante & post Pontificalem promoti-
 onem, præ cæteris semper claruit. Et quia ipse tibi se-
 cretius, ac familiarius, exemplo Christi ac Discipuli,
 quem diligebat, cordis sui arcana, præ cunctis aperu-
 it. Ideoque & me, ut prædixi, imparem, minusque i-
 doneum ad idem opus præsertim impulit, quod per
 adolescentiæ meæ tempora inter Herueldense & Al-
 tahense cœnobium, quasi Orosij more, discursitaue-
 rim, & primæua eius gesta, à Christi fidelibus & fre-
 quéter audierim, & etiam, pro parua adhuc ingenio-
 li capacitate, libéter retinuerim. Dominum ergo, qui
 secreta cordium intuendo rimatur, testor, me nihil in
 eius memoriæ laude descripturum, nisi quod aut ipse
 & vidi & audiui, aut à verè veridicis & etiam proba-
 tis agnoui. Maximè tamen cum Altaha studij causa
 exularem, cuiusdam veterani presbyteri Reignoldi
 nomine, quem & tu melius noueras, familiaritate &
 colloquio sæpius vtebar, & si dominus *quādoque
 dignaretur, eius veriloqua relatione ad hoc ipsum in-
 stituebar; qui certè ei ab ipsa infantia fideli ministerio
 semper adhærebat, eumq; sacræ eruditionis literam
 primus instruebat; & omnia eius dicta & facta, usque
 ad Monachicam professionem, & etiam ad Pontifi-

Scriptor
Herueld-
ensis est
Altahensis
Cœnobij
tu. ola, vel
aduena.

Scriptoria
fides.

*Dens.

S. Godehar-
di Magister
Altaha.

calem promotionem, ipse melius nouerat. Sed, & ego solito priscae obedientiae more, si quid forte vel aptum vel ineptum compilare quiuerim, primò sagacitati tuae merito offerendum decreui; ut certè per te errata corrigantur, hiantia suppleantur, superflua diradātur, necessaria supponantur, & vbi vbi deuiauerim, quod fateor facile fit, stoliditas mea venia cōsequatur, quæ & contra insultantium irrisioñem auctoritatis tantæ defensione muniatur. Cum tamen, Domino teste, pro hoc minimè mouear, si quis metalium elatus irriferit, vel inurbanum quicquam conflasse, verbosius obiecerit, ut tantum studiosis & Deum timentibus simplicem veritatis sententiam construxerim; & his, si forte spiritus Domini inspiratio-ne annuēte, post hoc, dum liuor inuidiae, nubila prætendens, occiderit, prædicti Antistitis aetus, & vitam condignâ reuerentiâ, condecorare nouerint & voluerint, rerum & temporum certum ordinē depinxe- rim. More siquidem sagacioris canis, qui annuēte venatore, vel nutu vel signo emissus, tota die indesinēter, & quasi infatigabiliter laborat, non ut sibi solummodo, quod nec præsumit, prædam arripiat, sed, ut iubentis Domini ludicram voluntatem perficiat, rārum scilicet & insolitum quiddam capiendo, vnde non solum dominus cum suis domesticis festiuissimis lætetur, sed & superuenturis forte amicis lautioris cænæ iocunditas referuetur. Huius, inquam, more me libenter laborare profiteor; non ut mihi laudē, quam in hoc non mereor nec dignor, acquiram; sed ut vel

mo-

modernis vel posteris , sicut prædixi, æternam iusti memoriam quamuis indocili taxatione proponam. Quare ergo erubescam me canibus, qui certe maiorē & excellentiorem inter bruta animalia dono , puto Creatoris intellectum habent, assimulari , cum nec Euangelica illa Cananæa erubuerit, immò & gauisa sit, se à Domino canibus comparari, nec etiam Lazarus spretus à diuite horruerit, his lingentibus , consolari? Nam quantum brutis excellentiores, tantum rationabilibus sunt propinquiores. Nec saltem super hoc fidelium quisque moueatur, quod à prædictis illusoribus fatuitati meæ obijicitur , non decere tam præclari ac insignis viri quasi intimam genealogiam diffamare, sed magis ut ipsi putant, in laudem eius silendo celare, cum quilibet sanum sapientes, nō adeo attendant vanam generositatis iactantiam, quam utiliorem diuinæ inspirationis prærogatiuam , quibus certè nenio nobilis videtur, nisi quem virtus nobilitare probatur, cum scriptum sit, *Vbi spiritus Domini , ibi libertas.* Et Propheta dicit. *Dominus pauperem facit & ditat, suscitat de puluere egenum , & de stercore erigit pauperem , ut sedeat cum principibus , & solium gloriae teneat.* Quod in illo veraciter impletum esse, tota sancta Ecclesia teste, describimus , quia eum per vias à Domino deductum rectas , & in conspectu Regum magnificatum, cum principibus gloriose confessisse, & inter principes sapientiam locutum esse, & solium gloriæ feliciter tenuisse vidimus. Vnde & à nullo fidelium dubitatur, quod modo in sanctorum

*Non debet
ipse filii S.
Godehardi
obscurata-
rem nata-
lium.*

*Nobilitas
vera ex
virtute.
2. Corinth.
c. 3.
1 Reg. c. 2.*

Sap. 10.

ordine Sacerdotum coram Christo , procul dubio,
lætatur. Si ergò iam friuola loquacitatis meę sen-
tentia vltra licitum vel placitum sermocinando pro-
cessit, quod certe timiditas, omnia etiam tuta timens
effecit, tu Pater & Doctor egregie, qui hoc non solū
prædicti Præsulis memoriæ, sed & nostræ imperitiæ
& debere crederis, & velle; tu, inquam, in quo est &
approbandi peritia, & improbandi potentia , quo-
rumlibet oblocutione contempta, sapienter prouideas,
vt & inepta & inutilia , æternâ taciturnitate se-
peliantur; & profutura, Domino donante , sine adu-
lationis fuco proferantur. Quia, si quid à vero dissim-
det, non meæ imperitiæ, sed tuæ imputatur incuriæ.

Sed, si forte quid aptius erit, non mea sed tua pars
erit, vt quidam se humilians ait. Si quid
ab ore placet, laus moni-
toris erit.

